

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

SHERLOCK HOLMES

Çifte Kimlik

M Arthur Conan Doyle, modern polisiye türünün kurucu ismidir. Onun kaleme aldığı Sherlock Holmes hikâyeleri, yalnızca suçun çözümünü değil; gözlem gücünün, mantığın ve aklî muhakemenin, karanlık olaylar karşısındaki üstünlüğünü anlatır. Bu anlatı dili ve karakter inşası, kısa sürede dünyanın farklı coğrafyalarında yeni metinlere fikir olmuştur.

i
d Sherlock Holmes, Osmanlı coğrafyasında da güçlü bir karşılık bulmuştur. Yazarın eserlerinin çoğu, Osmanlı Türkçesine çevrilmiştir. Bunun yanı sıra onun tarzını taklit eden birçok eser kaleme alınmıştır. Dönemin yayın anlayışı içinde, bu tür metinler Sherlock Holmes adıyla sunulmuş; fakat Doyle'un eserleri arasında yer almayan, yerli ya da serbest uyarlamalar olarak ortaya çıkmıştır.

k
u
T Elinizdeki Çifte Kimlik, bu geleneğin bir örneğidir. Osmanlıca baskılarında “Bankerin Benzeri” adıyla yayımlanan bu eser, Arthur Conan Doyle’a ait bir Sherlock Holmes hikâyesi değildir. Bunun yerine, Doyle’un

oluşturduğu Sherlock Holmes karakterinin taklidir.

Bu alışma, Osmanlı Türkçesiyle kaleme alınmış, İkbal Kütüphanesi'nin meşhur hikyelerinden *Polislerin Piri Sherlock Holmes'un Gizli Dosyaları* adlı dergide yayımlanan *Bankerin Benzeri* hikâyesi esas alınarak hazırlanmıştır. Metin, anlatım bütünlüğü korunarak, günümüz okurunun rahatça okuyabileceği bir şekilde sadeleştirilmiştir.

Hikyede Sherlock Holmes, tavırlarından şüphelendiği zengin bir iř insanının peşindedir. Bu uğurda girip çıkmadığı yer kalmaz. Eski hatıralar, kayıp bir parmak, gizli eşyalar ve cevabı bulunması gereken sorular... Günün sonunda gerçeğin bambaşka olduğu anlaşılır.

Bu eser, bir yandan Sherlock Holmes geleneğinin Osmanlı edebiyatındaki yansımalarını gözler önüne sermektedir. Diğer yandan geç dönem Osmanlı poli-siyesinin dilini, üslubunu ve hayal dünyasını bugünün okuruyla buluşturmayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle ifte Kimlik, yalnızca bir dedektif hikâyesi değil; aynı zamanda edebiyat tarihine açılan bir pencere niteliği taşır.

Faruk ÇINAR

دوسیه ۱۲ :

اقبال کتبخانه سنک مشهور حکایه لرندن

پولیسرک
شکر لوقه هومینس
ک
کایزلی دوقشینه لری
نیری

ارنه مخی روسیه : بانکرک بکره بت

صاحب وناشری : اقبال کتبخانه سی

مترجمی : راعب رفقی

Amerika'dan Dönüş

Liverpool hızlı treni, büyük bir gürültü ile Londra Tren İstasyonu'na yanaştı. İstasyonun bekleme salonunda bulunan kalabalık, duran trene yaklaştı. Bu insanlar sadece Liverpool'dan değil dünyanın dört bir yanından gelecek olan akrabalarını veya dostlarını bekliyordu.

Liverpool, tartışmasız bütün İngiltere sahilinin en önemli limanıydı. Hindistan ve Amerika'dan gelen yük gemileri, süslü yolcu vapurları, buraya çıkarlar, buradan da hızlı trenlerle Londra'ya giderlerdi.

- Amerika'da değişmiş olmalı, onu tanımak güç olacak.

- Doğru diyorsunuz Bayan Flora! Düşünsenize aradan dokuz sene geçti. Gittiğinde yirmili yaşlarındaydı. Bugün yirmi dokuz yaşında koca bir adam! Fakat kendisini tanıyabilmemiz için bir işaret yazmamış mıydı?

- Evet! Elinde dokuz sene önce giderken eşyalarını koyduğu eski sarı bavulu olacakmış.

İhtiyar Daniel:

- İşte bakın geliyor! Olamaz ta kendisi! Sakal bırakmış, büyümüş ve kilo almış... İşte bahsettiğiniz bavulu da elinde tutuyor. Gelin Bayan Flora, gelin! İşte kardeşiniz! diye bağırdı.

Flora, kollarını açarak iri vücutlu ve temiz elbiseli birine doğru koştu. Bu adam, birinci sınıf kompartımandan inmiş ve endişeli gözlerle etrafına bakınıyordu.

Flora, yolcunun boynuna sarılarak:

- Arthur! Kardeşim! Benim Flora, kız kardeşin! diye bağırdı.

Adamın esmer çehresi, sevinçle parladı ve gülümsedi. O da kardeşine sarıldı. Sonra da bir adım geriye çekilerek kızı baştan aşağı süzdü.

- Küçük kardeşim, bak nasıl da büyümüş ve güzelleşmişsin! Ah Ah! Ben giderken sen henüz küçük bir yaramazdın. O zamanlar on yaşındaydın. Tam benim yaşımın yarısı... Gel de seni bir kere daha kucaklayayım sevgili kardeşim. Gurbette uzun seneler geçirdikten sonra, seninle görüşmenin, beni nasıl mutlu ettiğini bilemezsin.

Yeni bir kucaklaşmadan sonra Flora:

- İhtiyar Daniel'e niçin iltifat etmiyorsun? diye sordu.

Kumral sakallı delikanlı, ihtiyarın elini tutup:

- Bu ihtiyar Daniel ha? Saçı sakalı bembeyaz olmuş! Ama hâlâ görevinin başında... İhtiyar dostum gel sana

